

Rekenplein

6

Rekenen tot 10

Inhoudsopgave Rekenen tot 10

Rekenplein rekenen tot 10 bestaat uit 2 delen:

Deel 1 de getallenlijn versie

Deel 2 de rekenrek versie

U kiest de versie, die past bij uw rekenmethode en/of bij de betreffende leerling.

De versies zijn inhoudelijk identiek.

Inhoudsopgave Rekenen tot 10 Getallenlijn versie

	blz:
Handleiding rekenen tot 10 met de getallenlijn	
Toelichting op het werken met de werkbladen met de getallenlijn	I
Flitskaartjes tot 10 met de getallenlijn	
Toelichting bij het gebruik van de flitskaartjes	I
Flitskaartjes van de getallenlijn 1 tot en met 10	II
Werkbladen rekenen tot 10 optellen	
Optellen losse sommen met de getallenlijn	1
Leeg werkblad	12
Optellen losse sommen met de lege getallenlijn	13
Leeg werkblad	26
Optellen rijtjes met de lege getallenlijn	27
Leeg werkblad	36
Kolomsommen	37
Werkbladen rekenen tot 10 aftrekken	
Aftrekken losse sommen met de getallenlijn	43
Leeg werkblad	56
Aftrekken losse sommen met de lege getallenlijn	57
Leeg werkblad	69
Aftrekken rijtjes met de lege getallenlijn	70
Leeg werkblad	75
Kolomsommen	76
Leeg werkblad	82

Handleiding rekenen tot 10 met de getallenlijn.

Optellen tot 10

Het rekenen tot 10 wordt in de eerste helft van groep 3 tellend geoefend met blokjes, vingers en fiches. Vanaf midden groep 3 is het van belang dit systematisch te oefenen. Bij de overgang naar groep 4 worden de leerlingen geacht de sommen tot 10 voldoende te hebben geautomatiseerd en het liefst gememoriseerd.

Om te voorkomen dat de sommen wegzakken, moet er ook daarna nog regelmatig geoefend worden.

Bijna alle rekenmethoden maken gebruik van het rekenrek met de bekende vijfstructuur. 'Rekenplein' heeft naast de 'rekenrek' variant ook een getallenlijn variant voor het rekenen tot 10 ontwikkeld.

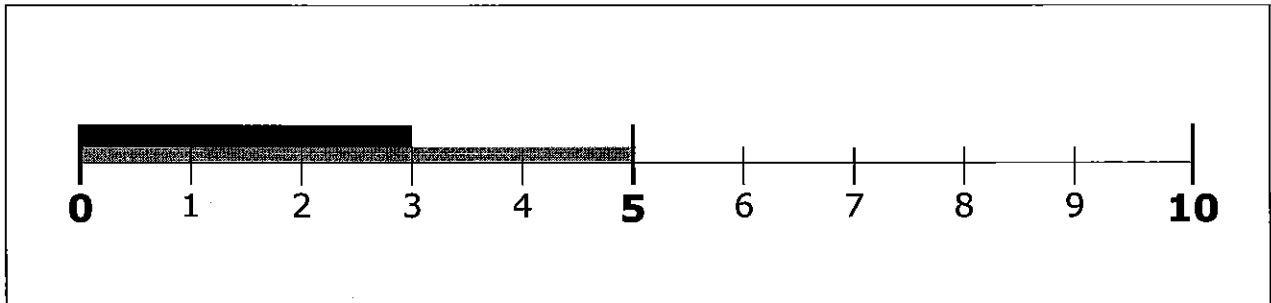
De leerlingen worden in contact gebracht met de getallenlijn, om ze met dit rekenmiddel vertrouwd te maken. Bij de sommen tot de 20 of 100 wordt de getallenlijn immers ook vaak ingezet.

De getallenlijn kent ook de duidelijke vijfstructuur zoals bij het rekenrek.

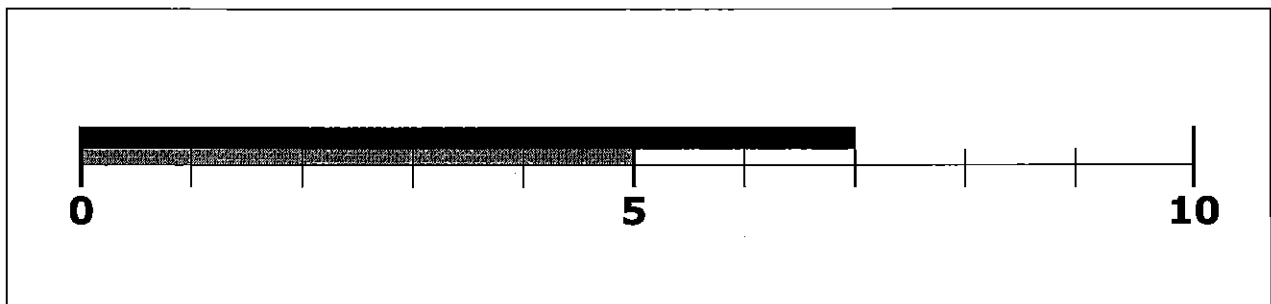
Om te voorkomen, dat kinderen met de getallenlijn tellend te werk blijven gaan, is het belangrijk met de leerlingen te oefenen in het herkennen van getalbeelden op de getallenlijn. Dat kan door veel te oefenen, maar ook met behulp van flitskaartjes van de getallenlijn posities.

In 'Rekenplein' wordt gekozen voor flitskaartjes van de getallenlijn.

Het beeld van 3 op de getallenlijn

Aanvankelijk worden de flitskaartjes gebruikt, waarop ook de getallen staan weergegeven. Als dat vlot verloopt, kan overgeschakeld worden naar de bijna lege flitskaartjes, waarbij alleen de getallen 0, 5 en 10 zijn weergegeven.

Het beeld van 7 op de getallenlijn

Voor het gebruik van de flitskaartjes verwijs ik u naar de handleiding bij de flitskaartjes.

De beginsituatie.

1. U gebruikt 'Rekenplein' in groep 3 en/of 4 als aanvulling op de oefenstof van uw methode. Dit kan de leerlingen helpen van het handelen met concreet materiaal los te komen. De rekenhandeling vindt nu op papier plaats. U kunt starten bij de eerste werkbladen van 'Rekenplein'.
2. U gebruikt 'Rekenplein' in groep 4 of 5 (soms ook in hogere groepen), omdat is gebleken, dat de sommen tot de 10 nog niet zijn gememoriseerd. In dat geval is het verstandig eerst een eenvoudig toetsje af te nemen, waarmee u bepaalt op welk niveau u instapt in 'Rekenplein', rekenen tot 10.

De rekentoets tot 10 om de instap te bepalen.

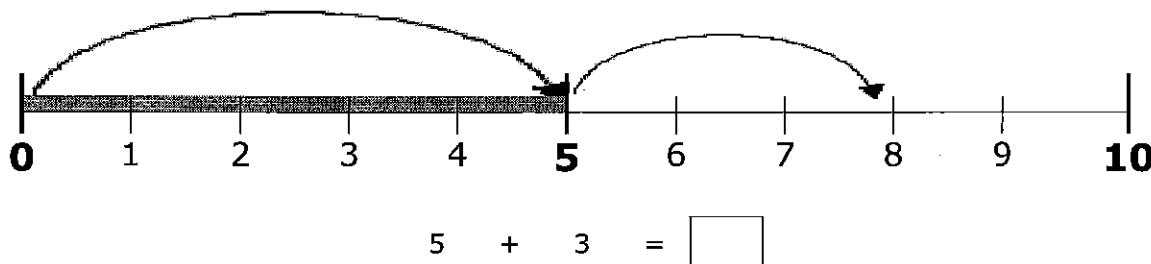
Bepaal eerst welke sommen tot de 10 uit het hoofd gekend worden: In de map 'Rekenplein diagnostiek' vindt u de toets.

Werkwijze van de werkbladen.

De sommen tot de 10 moeten worden gememoriseerd. Het gevaar bestaat namelijk, dat kinderen blijven tellen, waarbij vaak zowel het eerste getal als het tweede getal geteld wordt op de getallenlijn.

Dat kunnen we op de volgende manier 'bestrijden'.

Met behulp van een getallenlijn en een sprongboogje kunnen we de leerling helpen de som op te lossen en los te komen van het tellen.

Stap 1.

De leerling tekent met een sprongboogje het eerste getal op de getallenlijn (in dit voorbeeld dus '5').

De leerling moet in één keer de hoeveelheid van het getal (leren) overzien. Natuurlijk speelt de 5-structuur, hier weergegeven door de grijze balk in de getallenlijn, een belangrijke steun. Het klinkt wat onwaarschijnlijk, maar sommige kinderen moeten expliciet geholpen worden, om deze structuur te ontdekken.

Bij het tekenen van de boog moet vermeden worden dat de leerling eerst aanwijzend telt. Tijdens het tekenen van de boog mag hij/zij aanvankelijk wel met de ogen tellen, maar de beweging van de hand moet door blijven gaan.

Stap 2.

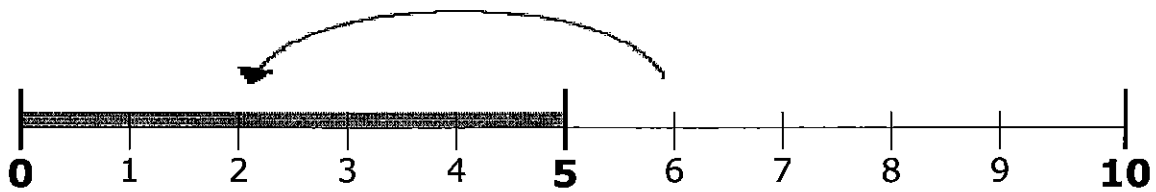
Vervolgens wordt het tweede getal met een sprongboogje getekend.

Stap 3.

Het antwoord wordt genoteerd.

De aanpak van de werkbladen kan samengaan met het gebruik van **de flitskaartjes** van de getallenlijn tot de 10 (zie daarvoor de handleiding 'Flitskaartjes').

Aftrekken tot 10 **zonder** overschrijding van het tiental

$$6 - 4 = \square$$

Stap 1.

De leerling bepaalt de positie van het eerste getal (in het voorbeeld 6) op de getallenlijn.

Stap 2.

Nu moet het tweede getal afgetrokken worden. De leerling moet in één keer de hoeveelheid van het getal (leren) overzien. Natuurlijk speelt de 5-structuur, hier weergegeven door de grijze balk in de getallenlijn, een belangrijke steun. Het klinkt wat onwaarschijnlijk, maar sommige kinderen moeten expliciet geholpen worden, om deze structuur te ontdekken.

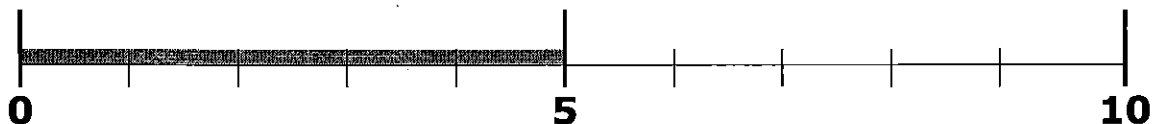
Bij het tekenen van de boog moet vermeden worden dat de leerling eerst aanwijzend telt. Tijdens het tekenen van de boog mag hij/zij aanvankelijk wel met de ogen tellen, maar de beweging van de hand moet door blijven gaan.

Stap 3.

Het antwoord wordt genoteerd.

Elke reeks wordt afgesloten met enkele bladen met

Werken met de lege getallenlijn

Alle werkbladen met de getallenlijn worden herhaald met een lege getallenlijn, waarop alleen de 5 structuur is aangegeven. Na oefening met de ingevulde getallenlijn kan de leerling ook het vervolgprogramma doorwerken.

Het gebruik van flitskaartjes van de getallenlijn

De aanpak van de werkbladen kan samengaan met het gebruik van de flitskaartjes van de getallenlijn (zie daarvoor het werkblad met de getallenlijn).

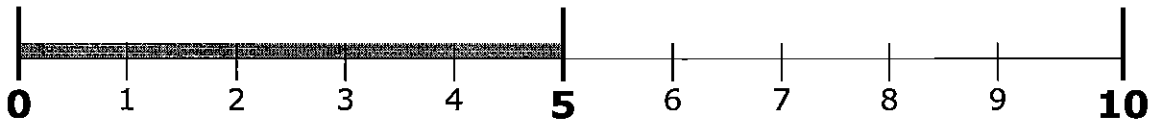
Om het rekenen tot 10 vlot (en zonder tellen) te kunnen doen is het belangrijk, dat de leerling zich snel kan oriënteren op de getallenlijn.

Het vlot 'benoemen' van flitskaartjes van de getallenlijn helpen de hoeveelheden tot 10 snel te overzien en zijn thuis goed te gebruiken.

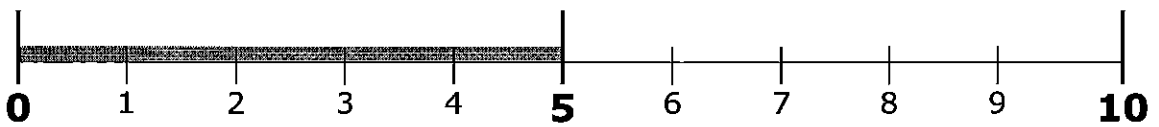
Zie verder de handleiding en de werkbladen met de flitskaartjes.

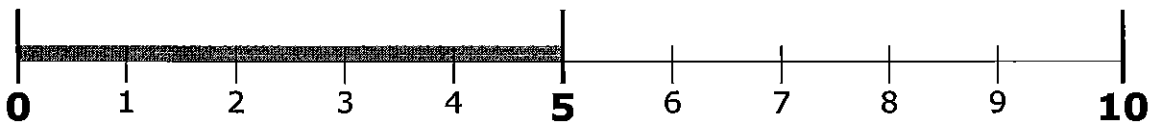
$$2 + 3 = \square$$

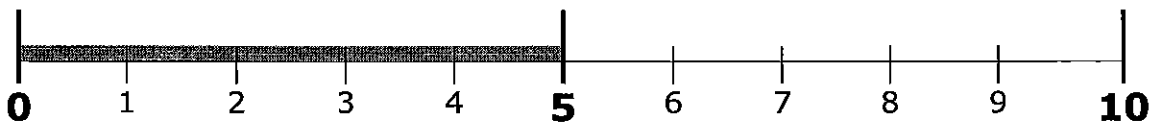
$$3 + 3 = \square$$

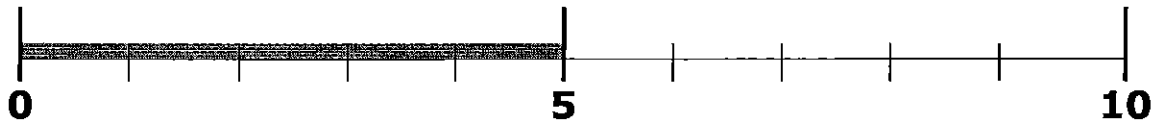
$$4 + 3 = \square$$

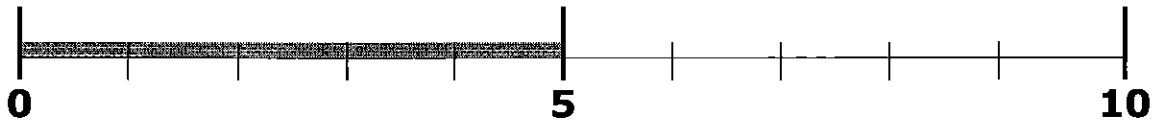
$$6 + 3 = \square$$

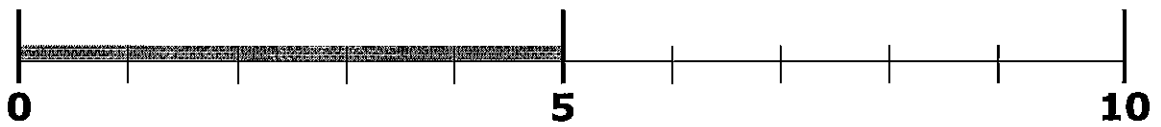
$$7 + 3 = \square$$

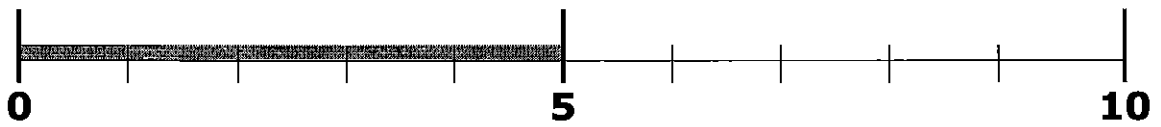
$$5 + 2 = \square$$

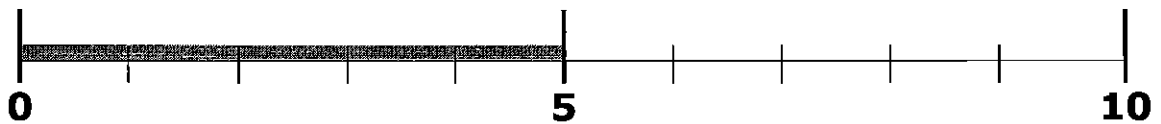
$$3 + 2 = \square$$

$$7 + 2 = \square$$

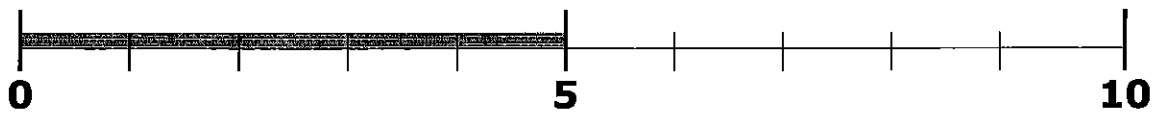

$$4 + 2 = \square$$

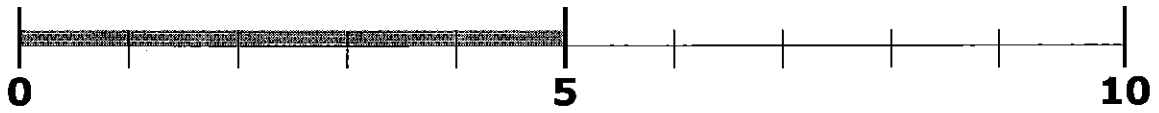

$$8 + 2 = \square$$

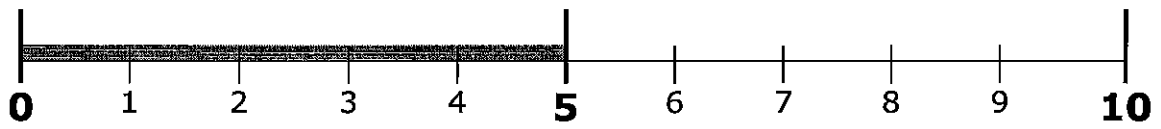
$$\begin{array}{r} 5 + 4 = \square \\ 6 + 2 = \square \\ 9 + 1 = \square \\ 3 + 7 = \square \\ 2 + 6 = \square \end{array}$$

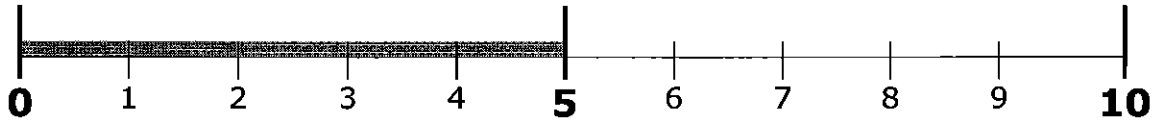
$$\begin{array}{r} 4 + 5 = \square \\ 7 + 2 = \square \\ 8 + 2 = \square \\ 1 + 8 = \square \\ 3 + 4 = \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 + 3 = \square \\ 5 + 4 = \square \\ 4 + 5 = \square \\ 9 + 1 = \square \\ 8 + 2 = \square \end{array}$$

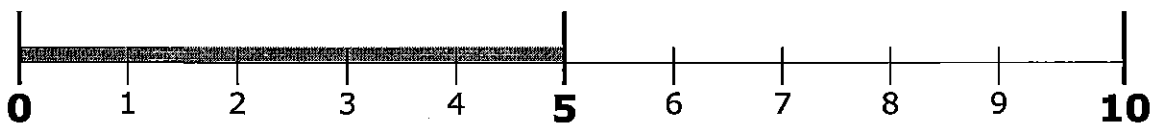
$$3 - 3 = \square$$

$$9 - 3 = \square$$

$$7 - 3 = \square$$

$$4 - 3 = \square$$

$$5 - 3 = \square$$

eraf 1 en 2

$8 - 2 = \dots\dots\dots$

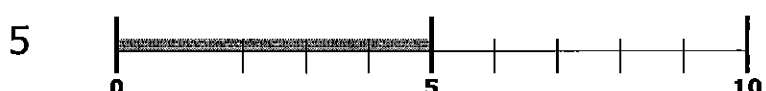
$4 - 1 = \dots\dots\dots$

$2 - 2 = \dots\dots\dots$

$9 - 2 = \dots\dots\dots$

$6 - 2 = \dots\dots\dots$

$3 - 1 = \dots\dots\dots$

$6 - 1 = \dots\dots\dots$

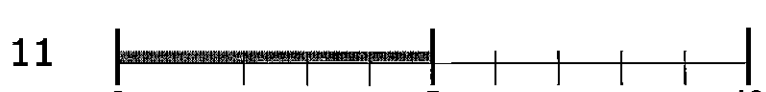
$2 - 1 = \dots\dots\dots$

$5 - 2 = \dots\dots\dots$

$3 - 1 = \dots\dots\dots$

$7 - 2 = \dots\dots\dots$

$4 - 2 = \dots\dots\dots$

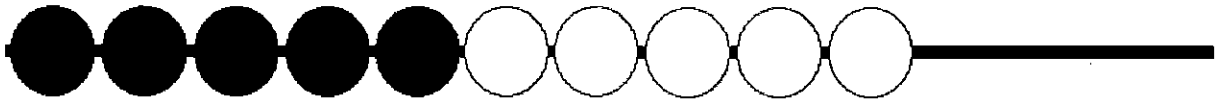
$9 - 1 = \dots\dots\dots$

$5 - 1 = \dots\dots\dots$

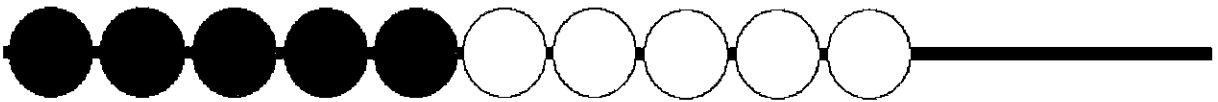
$3 - 2 = \dots\dots\dots$

$$5 + 4 = \boxed{\dots}$$

$$3 + 4 = \boxed{\dots}$$

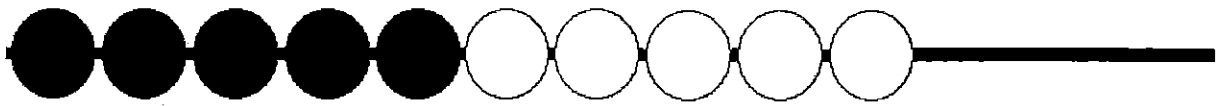
$$6 + 4 = \boxed{\dots}$$

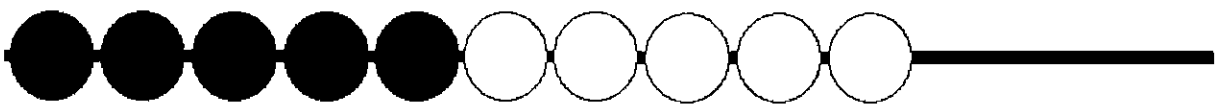
$$1 + 4 = \boxed{\dots}$$

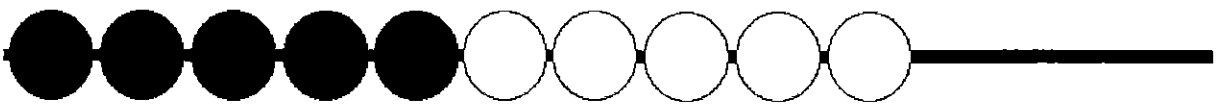
$$4 + 4 = \boxed{\dots}$$

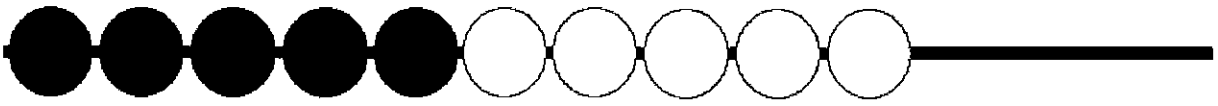
$$1 - 1 = \boxed{\dots}$$

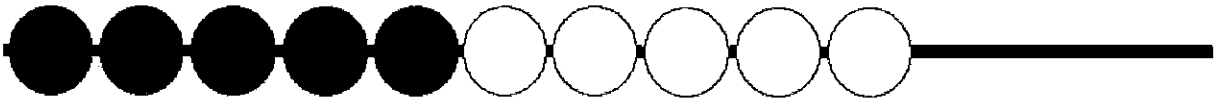
$$3 - 2 = \boxed{\dots}$$

$$7 - 3 = \boxed{\dots}$$

$$9 - 2 = \boxed{\dots}$$

$$5 - 1 = \boxed{\dots}$$